

PROTOKÓŁ NR 14/2024

Z POSIEDZENIA Komisji Zdrowia i Spraw Społecznych

z dnia 12 czerwca 2025 r.

Porządek posiedzenia:

1. Otwarcie posiedzenia i stwierdzenie prawomocności obrad.....	1
2. Przyjęcie porządku obrad.	2
3. Działalność Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Mikołowskim.	2
4. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia.	8
5. Sprawy organizacyjne, wolne głosy i wnioski.	8
6. Zamknięcie posiedzenia.	9

1. Otwarcie posiedzenia i stwierdzenie prawomocności obrad.

Przewodniczący Komisji Zbigniew Długaj otworzył **14** posiedzenie Komisji Zdrowia i Spraw Społecznych. Powitał panią Bożenę Kolanek Przewodniczącą Społecznej Powiatowej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych oraz panią Dorotę Chmiel członkini Społecznej Powiatowej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych, a także wszystkich członków Komisji.

Przewodniczący Komisji stwierdził, że w posiedzeniu uczestniczy 6 członków Komisji więc obrady są prawomocne.

Radny Piotr Zienc był nieobecny na posiedzeniu komisji.

2. Przyjęcie porządku obrad.

Przewodniczący Komisji Zbigniew Długaj przedstawił porządek obrad.

W związku z brakiem uwag poprosił o jego przyjęcie.

Wyniki głosowania: ZA: 6, PRZECIW: 0, WSTRZYMUJĘ SIĘ: 0, BRAK GŁOSU: 0, NIEOBECNI: 1

Członkowie Komisji przyjęli porządek posiedzenia jednogłośnie, 6 głosami za.

3. Działalność Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Mikołowskim.

Przewodniczący Komisji poprosił panią Bożenę Kolanek o przedstawienie ogólnych informacji na temat działalności Rady w Powiecie Mikołowskim, w szczególności czym się zajmuje oraz z jakimi problemami się boryka.

Przewodnicząca Społecznej Powiatowej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych Bożena Kolanek przedstawiła w skrócie statut placówki, informując, że rada nie posiada bezpośredniego wpływu sprawczego. Następnie zapoznała uczestników z zadaniami rady, do których należą m.in.:

- inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami oraz realizacji ich praw,
- opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami,
- ocena realizacji tych projektów,
- opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu oraz Radę Miasta na prawach powiatu, ze szczególnym uwzględnieniem ich skutków dla osób z niepełnosprawnościami.

Ponadto zaznaczyła, że opinie rady są wydawane na wniosek zainteresowanych podmiotów, najczęściej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Przewodnicząca Społecznej Rady poinformowała, że rada odwiedziła Warsztaty Terapii Zajęciowej „Latarnia” oraz „Przystań” w Rybniku, aby zapoznać się z funkcjonowaniem tych placówek. W trakcie wizyt zaobserwowano, że działalność funkcjonuje bardzo dobrze. W WTZ prowadzony jest m.in. bar przez osoby niepełnosprawne oraz odbywają się warsztaty terapii zajęciowej. Ponadto placówki posiadają mieszkania treningowe, które umożliwiają osobom niepełnosprawnym samodzielne funkcjonowanie i wymianę doświadczeń co tydzień, czego w naszym regionie jeszcze nie ma.

Przewodnicząca zwróciła uwagę, że razem z radą prowadzone były rozmowy oraz pisano do Ministerstwa dotyczące konsultacji na temat asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej. Dodała również, że pełne zrozumienie problemów osób niepełnosprawnych możliwe jest tylko poprzez bezpośredni kontakt z nimi oraz ich codziennymi wyzwaniami.

Przewodnicząca podkreśliła, że obecnie zajmuje się dziećmi niepełnosprawnymi, natomiast wcześniej przez wiele lat pracowała w szkole specjalnej, prowadząc klasę od najmłodszych dzieci do dorosłych 30+, którzy utrzymują ze sobą relacje do dziś. Od ośmiu lat koncentruje się na pomocy małym dzieciom, gdyż im wcześniej uzyskają wsparcie, tym większa jest szansa na ich samodzielność w dorosłym życiu.

Przewodnicząca dodała, że istnieją dzieci, które bez wczesnej pomocy na początku swojego rozwoju, np. urodzone z napięciami mięśniowymi około 6 tygodnia życia, mogłyby po pół roku stać się dziećmi niepełnosprawnymi. Brak odpowiedniej rehabilitacji skutkowałby również zaburzeniami mowy, ponieważ za ruchem idzie rozwój mowy. Zwróciła uwagę, że ogromnym problemem jest także błędna diagnoza dzieci przez lekarzy pierwszego kontaktu, którzy często bagatelizują objawy, takie jak opóźnione mówienie. Jeśli dziecko trafia do specjalistów w wieku 4 lat, wymaga to bardzo intensywnej pracy, fizjoterapii, terapii SI, logopedii oraz innych zajęć, co zmniejsza szanse na skuteczną poprawę.

Przewodnicząca podkreśliła, że jej obszarem działania jest pomoc rodzicom w wychwytywaniu pierwszych oznak nieprawidłowości oraz kierowanie dzieci do odpowiednich specjalistów. Jednocześnie zaznaczyła, że nie zajmuje się obszarem osób niedowidzących, niewidomych, głuchych czy niedosłyszących, które tworzą środowisko zamknięte i niechętne do współpracy. W tej kwestii przekazała głos pani Dorocie Chmiel, która sama jest osobą niedowidzącą i najlepiej zna problemy tej grupy.

Pani Dorota Chmiel, członkini Społecznej Powiatowej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych, a także członek Polskiego Związku Niewidomych Koła w Mikołowie oraz współzałożycielka Fundacji Brajlówka w Mikołowie, potwierdziła, że w środowisku osób głuchych i niedowidzących istnieje bariera komunikacyjna. Dodała, że wśród osób niewidomych komunikacja jest nieco łatwiejsza, ponieważ mogą one rozmawiać osobiście lub kontaktować się na przykład przez telefon. Natomiast u osób głuchych komunikacja nie jest tak prosta, stąd ich wycofanie. Pani Dorota Chmiel zaznaczyła, że nie jest ekspertem w tej dziedzinie, jednak z wiedzy, jaką zdobyła, współpracując z instruktorami języka migowego, wynika, że istnieje wiele odmian języka migowego. Osoby głuche posługują się nim na różne sposoby, co utrudnia komunikację zarówno wewnątrz środowiska, jak i ze światem zewnętrznym. W ocenie Pani Doroty jest to jedna z najmniej zorganizowanych grup osób niepełnosprawnych.

Radna Barbara Prasol zapytała, czy na terenie powiatu funkcjonuje jakieś koło osób głuchych lub niedosłyszących.

Pani Dorota Chmiel odpowiedziała, że z jej wiedzy wynika, iż takiego koła nie ma.

Radna Grażyna Nazar, etatowy członek Zarządu, wtrąciła, iż w Szkole Podstawowej nr 1 działa grupa wolontariuszy, składająca się z kilkunastu osób oraz dwóch nauczycielek, które uczą dzieci deskrypcji. Grupa ta współpracuje ze stowarzyszeniem De Facto i zajmuje się opisywaniem ilustracji do artykułów wydawanych w języku Braille'a. Każdy z wolontariuszy ma za zadanie opisać w ciągu tygodnia jeden obrazek. Działalność ta trwa od około 2010 roku do chwili obecnej, przy czym szkoła w Mikołowie jest jedyną placówką, która nie wycofała się z realizacji tego zadania. Niestety, nie istnieje podobna inicjatywa skierowana do osób głuchoniemych, jedynie w Żorach funkcjonuje szkoła dla tej grupy.

Pani Dorota Chmiel zaznaczyła, że sytuacja ta jest związana z brakiem klas integracyjnych w szkołach masowych. Dla osób ze znacznym niedowidzeniem pozostaje jedynie opcja nauki w szkołach specjalnych, ponieważ szkoły masowe nie są przystosowane do pracy z takimi dziećmi. Nie ma możliwości, aby dzieci z głęboką wadą wzroku lub niewidome ukończyły szkołę z takim samym zasobem wiedzy jak osoby widzące. Pani Dorota nadmieniła również, że do stowarzyszenia,

którego jest członkiem, oraz do fundacji zgłaszają się rodzice dzieci z prośbą o ocenę, poradę oraz pomoc w skierowaniu do odpowiedniej placówki. Wspierają oni rodziców w ocenie możliwości dziecka, wskazaniu, czy odnajdzie się ono w szkole masowej, integracyjnej, czy też powinno trafić do szkoły specjalnej. Pani Dorota podkreśliła, że często dzieci trafiające do szkoły specjalnej później kontynuują naukę w szkołach średnich lub na studiach już w "otwartym rynku", czyli w szkołach i uczelniach ogólnodostępnych. Jednak pojawia się problem, ponieważ tyfłopedagodzy w szkołach często nie podejmują się nauki pisma Braille'a ani orientacji przestrzennej, co zmusza szkoły do szukania wsparcia u zewnętrznych organizacji.

Przewodniczący Zbigniew Długaj zapytał, czy zgłaszają się dorośli niewidomi, którzy chcieliby rozpocząć treningi tzw. blind football. Poinformował, że w Zabrze działa drużyna poszukująca chętnych zawodników, i chciał się dowiedzieć, czy na terenie powiatu mikołowskiego są osoby zainteresowane udziałem w takich zajęciach.

Pani Dorota Chmiel odpowiedziała, że w ich środowisku nie zgłaszano na razie takiej potrzeby, jednak wie, że osoby trenujące blind football są m.in. w Rudzie Śląskiej, Krakowie, gdzie działa silny ośrodek, oraz w Poznaniu. Zadeklarowała również, że w przypadku pojawienia się informacji o chętnych osobach, poinformuje komisję.

Przewodniczący komisji dodał, że uczestnicy tej dyscypliny noszą specjalne okulary zaciemniające, aby wyrównać szanse między osobami niedowidzącymi, a niewidomymi. Słyszą jedynie dzwoneczek umieszczony w piłce, a jedyną osobą widzącą na boisku jest bramkarz.

Pani Dorota Chmiel uzupełniła, że gra ta pozwala rozwijać zmysły oraz orientację przestrzenną. Podczas meczu nie wolno kibicować, aby nie zagłuszać dźwięku dzwonka w piłce, kibicować można jedynie podczas przerwy. Ponadto na boisku obecny jest tzw. naprowadzacz, który udziela wskazówek zawodnikom.

Radna Marta Syryjczyk zapytała przedstawicielki Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych oraz członkini Polskiego Związku Niewidomych

Koła w Mikołowie, jak wiele osób jest objętych pomocą i wsparciem na terenie powiatu mikołowskiego.

Przewodnicząca Rady, pani Bożena Kolanek, wyjaśniła, że jako Rada nie obejmują pomocą bezpośrednio tych osób, natomiast fundacja Centrum Terapii i Rozwoju „Skarb” wspiera około 230-240 dzieci. Wyraziła również swoje oburzenie wobec planów zwiększania liczby uczniów w klasach w celu oszczędności, podkreślając, że jest to niekorzystne dla uczestników zajęć. Zaznaczyła, że fundacja działa na zasadzie, iż nie można na niej zarabiać, dlatego dzieci mają zapewnioną terapię wyłącznie indywidualną. Podkreśliła, że nie jest możliwe przeprowadzenie skutecznej terapii, takiej jak logopedia czy terapia SI, z dwójką czy trójką dzieci jednocześnie. Dlatego fundacja kładzie duży nacisk na terapię indywidualną, ponieważ szkoły nie mają możliwości zapewnienia takiej formy wsparcia. Odniosła się do Specjalistycznego Punktu Przedszkolnego „Skarb”, podkreślając, że przedszkole nie ma na celu zarabiania, lecz zapewnia dzieciom kompleksową opiekę na wszystkich możliwych poziomach. Zaznaczyła, że placówka dysponuje odpowiednim sprzętem, takim jak elektrostymulacja, biofeedback, ścianki wspinaczkowe, odpowiednie dywany, sala doświadczeń oraz wiele innych. Poinformowała również, że jednym z jej wielkich marzeń, które udało się niedawno zrealizować, było zakupienie łóżka wodnego, co wcześniej było niemożliwe ze względu na wysokie koszty.

Radna Barbara Prasol zapytała, czy na terenie naszego powiatu istnieje jakiś rejestr osób niepełnosprawnych oraz z jakim stopniem niepełnosprawności.

Przewodnicząca Bożena Kolanek odpowiedziała, że takie dane można uzyskać z GUS, czy z Rybnika i dodała, że jako fundacja wszystko realizują bezpłatnie, pozyskując środki z PFRON-u, Centrum Usług Społecznych lub poprzez dotacje z oświaty. Zaznaczyła, że istnieje poważny problem związany z pomocą dla małych dzieci, szczególnie w zakresie wczesnego wspomagania rozwojowego.

Radna Grażyna Nazar – Etatowy Członek Zarządu dopowiedziała, że pozyskanie z GUS-u informacji na temat rejestru osób niepełnosprawnych jest bardzo trudne. Zaznaczyła jednak, że powiat posiada coroczne sprawozdanie z punktu orzekania o niepełnosprawności w Rybniku, zawierające liczbę wydanych decyzji z podziałem na

dzieci, dorosłych oraz według specjalności. Jednakże, według radnej, dane te nie są w pełni miarodajne, ponieważ decyzje te są wydawane na określony czas, co utrudnia dokładne określenie, ile osób faktycznie jest obecnie niepełnosprawnych

Radna Barbara Prasol przypomniała, że kiedyś to PSONI prowadziło wczesną interwencję, zapewniając opiekę, a kontynuacja tych działań następowała w Ośrodku Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczym (OREW), a później w warsztatach terapii zajęciowej, co zapewniało ciągłość wsparcia.

W dyskusji udział wzięli: Przewodnicząca Rady Bożena Kolanek, członkini Dorota Chmiel, radna Marta Syryjczyk, radna Grażyna Nazar, radna Janina Szołtysek

Radna Marta Syryjczyk zapytała, czy przyjęła się opieka wytchnieniowa, która została wprowadzona.

Przewodnicząca Bożena Kolanek odpowiedziała, że taka opieka funkcjonuje w Łaziskach Górnych, w Centrum Usług Społecznych, jednak nie jest pewna, czy obejmuje wszystkich potrzebujących. Zaznaczyła, że w ramach tej opieki realizowane są zajęcia specjalistyczne, rehabilitacja ruchowa oraz opieka wytchnieniowa.

Radna Grażyna Nazar– Etatowy Członek Zarządu wyraziła duże uznanie dla fundacji Brajlówka w Mikołowie, która występuje z projektami o przyznanie asystenta osobistego dla osoby niepełnosprawnej. Wspomniała również, że PCPR, mając ograniczony limit miejsc, kieruje osoby niedowidzące lub niewidome z powiatu mikołowskiego do fundacji Brajlówka, co pozwala na zwolnienie miejsc dla osób z innymi niepełnosprawnościami.

Pani Dorota Chmiel poinformowała, że przygotowanie takich projektów wymaga dużego nakładu pracy, szczególnie w zakresie pisania, sprawozdawczości i realizacji, choć ww. projekt jest jednym z prostszych do opracowania. Wyraziła zadowolenie, że coraz więcej gmin angażuje się w te działania, ponieważ wymaga to dużego zaangażowania czasowego.

Radna Grażyna Nazar– Etatowy Członek Zarządu dodała, że jako powiat zachęcają gminy do przystępowania do takich projektów i na terenie powiatu mikołowskiego już trzy gminy przystąpiły do projektów i otrzymały dofinansowanie.

Przewodniczący Komisji zapytał, czy ktoś ma jeszcze pytania do zaproszonych gości. W związku z brakiem pytań, podziękował zaproszonym paniom za przybycie i udzielenie informacji.

Następnie przeszedł do kolejnego punktu porządku posiedzenia.

4. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia.

Przewodniczący Komisji Zbigniew Długaj poinformował, że kolejnym punktem porządku posiedzenia jest przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Komisji.

W związku z niezgłoszeniem uwag przystąpiono do głosowania.

Głosowano w sprawie Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Komisji.

Wyniki głosowania ZA: 6, PRZECIW: 0, WSTRZYMUJĘ SIĘ: 0, BRAK GŁOSU: 0, NIEOBECNI: 1

5. Sprawy organizacyjne, wolne głosy i wnioski.

W punkcie wolne głosy i wnioski **Przewodniczący Komisji Zbigniew Długaj** poinformował, że Komisja otrzymała do zaopiniowania projekt Uchwały Rady Powiatu Mikołowskiego w sprawie uchwalenia Statutu Powiatowego Urzędu Pracy w Mikołowie.

- **Projekt uchwały w sprawie uchwalenia Statutu Powiatowego Urzędu Pracy w Mikołowie.**

Radna Grażyna Nazar – Etatowy Członek Zarządu, przedstawiła i omówiła ww. projekt uchwały.

Przewodniczący Komisji zapytał, czy ktoś ma pytania dotyczące ww. projektu uchwały.

W związku z brakiem pytań poprosił o jego przyjęcie.

Głosowano w sprawie: uchwalenia Statutu Powiatowego Urzędu Pracy w Mikołowie.

Wyniki głosowania ZA: 6, PRZECIW: 0, WSTRZYMUJĘ SIĘ: 0, BRAK GŁOSU: 0, NIEOBECNI: 1

Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt powyższej uchwały.

Przewodniczący komisji poinformował, że ze względu na zaplanowany urlop pani dyrektor Domu Dziecka w Orzeszu, gdzie miała odbyć się kolejna komisja w dniu 21 sierpnia, zaproponował zamienić z kolejnym posiedzeniem.

Zaproponował przenieść na 21 sierpnia Dom Pomocy Społecznej (DPS) w Orzeszu, natomiast posiedzenie komisji w nowym Domu Dziecka w Orzeszu zaplanować na 18 września.

Wszyscy obecni wyrazili zgodę na zaproponowaną zmianę.

Radna Grażyna Nazar – Etatowy Członek Zarządu poinformowała, że dnia następnego odbędzie się coroczny festyn organizowany na terenie DPS w Orzeszu pod tytułem „Jak dobrze mieć sąsiada”. Jest to impreza otwarta, na którą w imieniu organizatorów serdecznie zaprasza wszystkich chętnych.

6. Zamknięcie posiedzenia.

Przewodniczący Zbigniew Długaj podziękował zaproszonym gościom oraz członkom Komisji i zamknął 14 posiedzenie Komisji Zdrowia i Spraw Społecznych Rady Powiatu Mikołowskiego VII kadencji.

Na tym protokół zakończono.

Protokołowała: Patrycja Jurecka

Przewodniczący Komisji

Zdrowia i Spraw Społecznych

Zbigniew Długaj